

FI

FI

FI

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 18.11.2009
KOM(2009)627 lopullinen

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

EUROOPAN YHTEISÖN SAFA-OHJELMASTA

[SEC(2009) 1576 lopullinen]

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE EUROOPAN YHTEISÖN SAFA-OHJELMASTA

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

Miksi tämä kertomus on tarpeen?

Direktiivin 2004/36/EY 6 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Komissio julkaisee vuosittain yhdistelmäraportin, joka on yleisön ja toimialan edustajien saatavilla ja sisältää erittelyn kaikista 5 artiklan mukaisesti vastaanotetuista tiedoista. Eritelmän on oltava selkeä ja helposti ymmärrettävä, ja siitä on käytävä ilmi, onko lentomatkustajille aiheutunut kohonnut turvallisuusriski. Eritelmässä ei saa mainita tietojen lähdettä.”

Tämä on kolmas vuosikertomus, ja se kattaa ajanjakson 1. tammikuuta – 31. joulukuuta 2008.

1. EY:N SAFA-OHJELMA

1.1. EY:n SAFA-ohjelman alkuperä

SAFA-ohjelman (Safety Assessment of Foreign Aircraft) käynnisti alun perin Euroopan siviili-ilmailukonferenssi ECAC vuonna 1996. Ohjelmalla ei ollut Euroopan yhteisön sitovaa oikeusperustaa vaan se perustui siihen osallistuvia ECAC:n jäsenvaltioita edustavien pääjohtajien sitoumukseen. ”Ulkomaisten” ilma-alusten tarkastuksia sovellettiin aluksi ilma-aluksiin, joita ei käytetä tai liikennöidä sen valtion toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa, jossa tarkastus tehdään.

Yhteisön lentoasemia käyttävien kolmansien maiden ilma-alusten turvallisuudesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/36/EY (niin sanottu SAFA-direktiivi) julkaistiin 30. huhtikuuta 2004. Siinä vahvistetaan EU:n jäsenvaltioille oikeudellinen velvollisuus tehdä asematasotarkastuksia kolmansien maiden ilma-aluksille, jotka laskeutuvat niiden lentoasemille. ”Kolmannen maan ilma-aluksella” tarkoitetaan ilma-alusta, jota ei käytetä tai liikennöidä EU:n jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa. Direktiivi ei kuitenkaan estä EU:n jäsenvaltioita tarkastamasta muiden jäsenvaltioiden ilma-aluksia. EU:n jäsenvaltioille annettiin kaksi vuotta aikaa panna direktiivi täytäntöön kansallisessa lainsäädännössä.

ECAC:n jäsenvaltioiden pääjohtajien tekemällä päätöksellä SAFA-ohjelma siirrettiin Euroopan yhteisön (EY) toimivallan alaiseksi 1. tammikuuta 2007 alkaen. **EY:n SAFA-ohjelman** hallinnosta ja jatkokehittämisestä vastaa Euroopan komissio, jota avustaa Euroopan lentoturvallisuusvirasto (EASA). EASA on Euroopan komission erillisvirasto, joka toimii Kölnissä. Se vastaa komission asetuksen (EY) N:o 768/2006 mukaisesti EY:n SAFA-ohjelman operatiivisesta hallinnosta komission puolesta.

Vuoteen 2006 asti SAFA-ohjelman operatiivisia tehtäviä hoiti ilmailuviranomaisten yhteistyöelin CJAA (Central Joint Aviation Authorities). SAFA:n koordinoitua toimintaa, mukaan luettuna sen keskitetty tietokanta, siirrettiin CJAA:lta EASA:lle vuoden 2006 lopussa.

Varmistaakseen 15 EU:n ulkopuolisen ECAC:n jäsenvaltion jatkuvan osallistumisen ohjelmaan ja siten ohjelman yleiseurooppalaisen ulottuvuuden EASA on sopinut työjärjestelyistä kunkin tällaisen valtion kanssa. EU:n 27 jäsenvaltiota mukaan luettuina EY:n SAFA-ohjelmassa on näin ollen yhteensä **42 osallistujavaltiota** (ks. lisäys A).

1.2. EY:n SAFA-ohjelman toiminta

Jokaisessa SAFA-ohjelman osallistujavaltiossa ilma-aluksille (EU-valtioissa kolmansien maiden ilma-aluksille ja EU:n ulkopuolisissa ECAC-valtioissa ulkomaisille ilma-aluksille) voidaan tehdä asematasotarkastuksia. Näissä tarkastetaan pääasiassa ilma-aluksen asiakirjat ja käsikirjat, ohjaamomiehistön lupakirjat, ilma-aluksen silmämääräinen kunto sekä matkustamon pakolliset turvalaitteet ja niiden kunto. Tarkastukset perustuvat Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) vaatimusten liitteisiin 1 (henkilöstön lupakirjat), 6 (lentotoiminta) ja 8 (lentokelpoisuus).

Näissä tarkastuksissa noudatetaan menettelyä, joka on yhteinen kaikille osallistujavaltioille. Myös tarkastusten tuloksista laadittavat kertomukset tehdään yhteisen mallin mukaisesti. Jos tarkastuksissa todetaan merkittäviä sääntöjenvastaisuuksia, ilma-aluksen käyttäjään ja asianomaiseen ilmailuviranomaiseen (ilma-aluksen käyttäjän valtion tai rekisterivaltion viranomaisen) otetaan yhteyttä korjaavien toimenpiteiden toteuttamiseksi sekä tarkastetun ilma-aluksen että sellaisten muiden ilma-alusten osalta, joihin sääntöjenvastaisuus voi liittyä, jos se on yleisluonteinen. Kaikki tarkastuskertomusten tiedot sekä niihin liittyvät lisätiedot keskitetään EASA:n perustamaan ja hallinnoimaan tietokantaan, jossa ne ovat kaikkien asianosaisten saatavilla.

EY:n SAFA-ohjelman keskeiset osat voidaan tiivistää seuraavasti:

- ohjelmaa sovelletaan kaikissa SAFA:n osallistujavaltioissa, joita ovat periaatteessa kaikki 42 ECAC-valtiota (EU:n jäsenvaltiot ja ne EU:n ulkopuoliset ECAC-valtiot, jotka ovat allekirjoittaneet EASA:n työjärjestelyt),
- asematasotarkastusten tulosten laaja jakelu toteutetaan SAFA:n keskitetyn tietokannan kautta,
- lähestymistapa on alhaalta ylöspäin: ohjelma perustuu ilma-alusten asematasotarkastuksiin,
- huomio keskitetään ensisijaisesti kolmansien maiden ilma-aluksiin, joilla lennetään EU:n ja SAFA:n osallistujavaltioiden alueelle (mutta SAFA:n tarkastuksia voidaan edelleen tehdä EU:n jäsenvaltioiden ilma-aluksille),
- olennaisena tavoitteena on varmistaa, että kansainvälisellä tasolla kaikkiin tarkastettaviin ilma-aluksiin yhtenäisesti sovellettavia ICAO:n vaatimuksia noudatetaan.

1.3. EY:n SAFA-ohjelma ilmailun yleisessä turvallisuusketjussa

Viime vuosina tehdyistä SAFA-tarkastuksista saadut kokemukset osoittavat, että niiden perusteella voidaan muodostaa yleinen käsitys ulkomaisten ilma-alusten käyttäjien turvallisuudesta. Käsitys on kuitenkin rajoittunut siinä mielessä, että kokonaiskuva yksittäisten ilma-alusten tai niiden käyttäjien turvallisuudesta puuttuu, koska eräitä seikkoja

on vaikea arvioida tarkastusten yhteydessä (esimerkiksi miehistöyhteistyö tai lentokelpoisuuden perusteellinen selvittäminen). Tämä johtuu siitä, että tarkastuksiin käytettävissä oleva aika on rajoitettu, mikä puolestaan rajoittaa tarkastuksessa saatavien tietojen yksityiskohtaisuutta. Näiden indikaattoreiden arvoa lisätään entisestään parantamalla SAFA-tarkastusten suorittamisen yhdenmukaisuutta osallistujavaltioissa.

Tietty ilma-alue tai käyttäjä voidaan arvioida perusteellisesti vain, jos se on vastuullisen kansallisen siviili-ilmailuviranomaisen (eli ilma-alueen käyttäjän valtion tai rekisterivaltion viranomaisen) jatkuvassa valvonnassa. EY:n SAFA-ohjelmasta saatavia tietoja voidaan tässä yhteydessä käyttää hyödyksi seuraavin tavoin:

- Ensinnäkin niiden perusteella voidaan ennakoida mahdollisia negatiivisia turvallisuussuuntauksia: yhtä käyttäjää koskevat useat tai toistuvat havainnot ovat osoitus mahdollisista rakenteellisista heikkouksista sekä kyseisen käyttäjän laadunvalvonnassa että sille luvan antaneen valtion vastuullisten kansallisten siviili-ilmailuviranomaisten toteuttaman turvallisuusvalvonnan tasossa; samanlaisia negatiivisia suuntauksia voidaan havaita myös joidenkin ilma-alustyypien osalta.
- Toiseksi SAFA-ohjelman tarkastukset voivat välittömästi edistää yksittäisen tarkastetun ilma-alueen turvallista käyttöä: tarkastusviranomaiset voivat varmistaa, että korjaavat toimet toteutetaan viipymättä ennen kuin ilma-alueella suoritetaan mitään toimintoja.

Asetuksessa (EY) N:o 2111/2005 vahvistetaan luettelo lentoliikenteen harjoittajista, joita on kielletty lentämästä EY:n alueelle. SAFA-tarkastusten merkitys on lisääntynyt kyseisen asetuksen voimaantulon jälkeen, sillä komissio voi pitää niiden tuloksia yhtenä perusteena tehdessään päätöksiä lentoliikenteen harjoittajien sisällyttämisestä yhteisön luetteloon. Tarkastusten tulokset onkin otettu huomioon ensimmäisen yhteisön luettelon vahvistamisen yhteydessä maaliskuussa 2006 sekä myöhemmin luettelon säännöllisissä päivityksissä.

1.4. Ohjelman kehittäminen vuonna 2008

Komissio antoi 16. huhtikuuta 2008 kaksi tärkeää säädöstä, joiden tavoitteena on vahvistaa edelleen EY:n SAFA-ohjelmaa:

- Komission direktiivi 2008/49/EY, joka sisältää SAFA-menettelykäsikirjan keskeiset osat ja jossa säädetään SAFA-tarkastusten suorittamista koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä, joihin kuuluvat muun muassa seurantatoimet, pakollisen ilmoituksen määräaika (15 työpäivää) sekä se, että tarkastuksen tulokset on annettava tiedoksi tarkastetuille ilma-alusten käyttäjille yhteisen mallin mukaisella tarkastustodistuksella. Lisäksi direktiivissä esitetään joukko SAFA-tarkastajia koskevia pätevyysvaatimuksia. EASA:lle annettiin tehtäväksi tukea osallistujavaltioita laatimalla yksityiskohtaiset ohjeet direktiivissä esitettyjen keskeisten osien mukaisesti.
- Komission asetus (EY) N:o 351/2008, jolla pannaan täytäntöön jäsenvaltioiden yleiseurooppalainen lähestymistapa, jonka mukaan SAFA-asematasotarkastukset kohdennetaan ensisijaisesti mahdollisesti vaarallisiin kohteisiin. Asetuksella pyritään edistämään käytettävissä olevien tarkastusvoimavarojen parempaa hyödyntämistä.

Komission direktiivissä 2008/49/EY annetun toimeksiannon mukaisesti EASA on laatinut ja julkaissut SAFA-asematasotarkastajien pätevyyttä koskevat yksityiskohtaiset ohjeet, joissa asetetaan yhteiset normit kaikille osallistujavaltioille. Pätevyysvaatimukset koskevat ennen kaikkea kelpoisuutta, koulutusta (myös jatkokoulutusta) ja tarkastajien kokemusta. Tarkastajien koulutuksessa on noudatettava EASA:n laatimia koulutusvaatimuksia, ja riippumattomilla koulutuksen tarjoajilla on oltava asiaa koskevien yhteisten vaatimusten mukainen pätevyys.

Useita vuonna 2007 käynnistettyjä aloitteita jatkettiin vuonna 2008, ja niistä on tullut EY:n SAFA-ohjelman säännöllistä vakiotoimintaa. Tällaisia ovat muun muassa osallistujavaltioiden SAFA-tietokantaan tallentamien raporttien laaduntarkastus ja tietokannan analysointi. Analysointi suoritetaan neljän kuukauden välein, ja sillä pyritään havaitsemaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa mahdolliset turvallisuusongelmat ja negatiiviset turvallisuussuuntaukset, jotta niihin voidaan puuttua ripeästi ennen kuin ne uhkaavat kansainvälisen ilmailun turvallisuutta. Analysointimenetelmiä tarkennettiin ja tehostettiin käytettävissä olevien SAFA-tietojen käytön maksimoimiseksi.

SAFA-tietokantaan tehtiin lokakuussa 2008 mittava päivitys, mikä auttoi parantamaan raportointia, tukemaan (komission asetuksen (EY) N:o 351/2008 mukaisesti käyttöön otetun) kohdentamisprosessin valvontaa ja parantamaan työnkulkua. Samalla kun päivityksessä otettiin huomioon komission direktiivin 2008/49/EY mukaiset muutokset eli luokan 3 toimia koskeva ilmoitusvelvollisuus, siinä otettiin myös käyttöön tärkeä uusi ominaisuus, jolla pyritään parantamaan havaintojen yhdenmukaisuutta käyttämällä tiettyjä EASA:n laatimia ja ylläpitämiä ennalta kuvattuja havaintoja.

SAFA-tietokanta myös toisinnettiin täysin operatiiviseksi koulutusympäristöksi sen käyttäjien käytännön koulutusta varten.

1.5. Riskilähtöisen lähestymistavan käyttöönotto

Hiljattain annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 351/2008 (joka tuli voimaan huhtikuussa 2008) otetaan käyttöön SAFA-tarkastusten yleiseurooppalaista kohdentamista koskeva lähestymistapa, jonka mukaan osallistujavaltioiden on kohdennettava osa omista asematasotarkastuksistaan ensisijaisesti tiettyihin kohteisiin (joko yksittäisiin ilma-alusten käyttäjiin tai kaikkiin tietystä valtiosta luvan saaneisiin ilma-alusten käyttäjiin). Euroopan komissio kokoaa kohdentamista koskevan luettelon ja päivittää sitä tarvittaessa seuraavien asetuksessa vahvistettujen perusteiden mukaisesti:

- tiedot, jotka EASA toimittaa SAFA-tietokannan analysoinnin jälkeen,
- tiedot, jotka ovat peräisin lentoturvallisuuskomitean kokouksesta,
- tiedot, jotka komissio saa jäsenvaltioilta.

Lisäksi kohdennettujen tarkastusten piiriin kuuluvat ilma-alusten käyttäjät, jotka on lueteltu toimintakieltoon asetettuja lentoliikenteen harjoittajia koskevan yhteisön luettelon liitteessä B (vahvistettu asetuksen (EY) N:o 2111/2005 nojalla) sekä muut ilma-alusten käyttäjät, jotka ovat saaneet luvan samassa valtiossa kuin jokin tällä hetkellä yhteisön luettelossa mainittava käyttäjä.

Ensimmäinen kohdentamista koskeva luettelo julkaistiin 20. huhtikuuta 2008, ja sitä tarkistettiin saman vuoden aikana kahdesti. Vuonna 2008 tehdyistä 10 337 SAFA-tarkastuksesta 1 481 koski tähän luetteloon kuuluvia kohteita.

2. SAFA:N KESKITETTY TIETOKANTA

SAFA:n keskitetty tietokanta on ollut EASA:n hallinnassa joulukuusta 2006, jolloin se siirrettiin ilmailuviranomaisten yhteistyöelimeltä (CJAA) Alankomaista EASA:lle Kölniin Saksaan.

Vaikka EASA hallinnoi ja pitää yllä tietokantaa, tarkastuskertomusten tallentaminen siihen on edelleen SAFA:n 42 osallistujavaltion kansallisten ilmailuviranomaisten vastuulla.

Vuonna 2008 SAFA:n osallistujavaltiot tekivät ennätyselliset 10 337 tarkastusta, joissa todettiin 11 298 havaintoa (*ks. lisäys A*).

Tietokannassa olevia tietoja pidetään luottamuksellisina, sillä ne eivät ole julkisesti saatavilla vaan ainoastaan muiden osallistujavaltioiden käytettävissä. Kaikilla osallistujavaltioiden kansallisilla ilmailuviranomaisilla on pääsy tietokantaan suojatun Internet-yhteyden kautta.

3. TARKASTUSTEN ALUEET

SAFA-direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on ensisijaisesti tarkastettava ilma-aluksia, joiden epäillään jättäneen noudattamatta kansainvälisiä turvallisuusnormeja (esim. EASA:n tekemien tietokannan säännöllisten analyysien perusteella). SAFA-asematasotarkastuksia voidaan tehdä myös pistotarkastuksina.

Tarkastuksia voidaan kohdentaa viidelle alueelle:

- (1) ilma-aluksen käyttäjän valtio (tietystä valtiosta tulevien käyttäjien tarkastaminen)
- (2) ilma-alustyyppi
- (3) toiminnan laji (esim. reitti-, tilaus- tai rahtiliikenne)
- (4) jostakin tietystä kolmannelta maasta olevat ilma-alusten käyttäjät
- (5) tietty ilma-alus rekisterinumeron perusteella.

Lisäyksissä B, C ja D luetellaan vuonna 2008 tarkastetut ilma-alusten käyttäjien valtiot, ilma-alustyyppit ja käyttäjät. Näistä lisäyksistä ilmenee selvästi, että EY:n SAFA-ohjelma on laaja ja sitä sovelletaan ilman syrjintää.

Ohjelman toimivuutta osoittaa myös jäljempänä oleva taulukko, jossa esitetään kooste lisäyksiin sisällytävistä tiedoista ja katsaus toteutetuista toimista.

Vaikka SAFA-direktiivin mukaan EU:n jäsenvaltioiden tärkein velvollisuus on EU:n lentoasemia käyttävien kolmansien maiden ilma-alusten tarkastaminen, myös EU:n ilma-aluksia tarkastetaan edelleen. Tulokset esitetään seuraavassa taulukossa:

Tarkastukset	10 337 tarkastusta
---------------------	--------------------

Ilma-alusten käyttäjät	1 067 eri käyttäjää
Ilma-aluksen käyttäjän kotivaltio	käyttäjiä 131 valtiosta
Ilma-alus-tyyppi	220 erilaista ilma-alusten (ala)tyyppiä

Seuraavassa taulukossa puolestaan osoitetaan, että selvästi suurin osan kaikista lennoista EU:n jäsenvaltioissa on EU:n ilma-alusten käyttäjien suorittamia ja että SAFA:n osallistujavaltioissa sovellettiin edelleen yleisesti aikaisemman ECAC:n SAFA-ohjelman laajempia perusteita.

	EU:n ilma-alusten käyttäjien tarkastukset	EU:n ulkopuolisten ilma-alusten käyttäjien tarkastukset
2008	5 879	4 458
Prosenttiosuus	56,87 %	43,13 %

Vuonna 2008 tehdyistä 10 337 tarkastuksesta EU:n jäsenvaltiot toteuttivat 9 040. Niistä 42,7 prosentissa (3 857) kohteena olivat kolmansissa (EU:n ulkopuolisissa) maissa luvan saaneet ilma-alusten käyttäjät ja lopuissa 57,3 prosentissa (5 183) EU:n ilma-alusten käyttäjät. Kolmansien maiden ilma-alusten käyttäjät laskeutuivat vuonna 2008 noin 700 000 kertaa yhteisön lentoasemille, joten tarkastusaste (tarkastusten määrä suhteessa laskeutumisten määrään) oli noin 0,5 prosenttia (5 tarkastusta 1 000:ta laskeutumista kohti). EU:n ilma-alusten käyttäjät laskeutuivat yli 2 900 000 kertaa toiseen EU-valtioon (muuhun kuin niiden turvallisuusvalvonnasta vastaavaan), ja niiden osalta tarkastusaste oli 0,17 prosenttia.

4. SAFA-TARKASTUSTEN TÄRKEIMMÄT TULOKSET

4.1. Tarkastushavainnot yleensä

Lähtökohta havaintojen osalta, jotka ovat poikkeamia ICAO:n vaatimuksista, on määrällinen lähestymistapa, jossa havaintojen (F) kokonaismäärää verrataan tarkastusten (I) ja tarkastettujen seikkojen (II) kokonaismäärään.

Tarkastuksessa käytetään tarkistuslistaa, johon sisältyy yhteensä 54 tarkastettavaa seikkaa. Useimmissa tapauksissa kaikkia seikkoja ei ehditä tarkastaa, koska aika ilma-aluksen saapumisen ja lähdön välillä ei riitä täydellisen tarkastuksen tekemiseen. Sen vuoksi havaintojen kokonaismäärän ja tarkastettujen seikkojen kokonaismäärän välinen suhde voi antaa asiasta paremman kuvan kuin pelkästään tarkastusten määrään perustuva suhdeluku. Tulokset esitetään seuraavassa taulukossa.

	Ajanjakso
	1.1.2008–31.12.2008
Tarkastusten kokonaismäärä (I)	10 337
Tarkastettujen seikkojen	358 046

kokonaismäärä (II)	
Havaintojen kokonaismäärä (F)	11 298
Tarkastettuja seikkoja keskimäärin tarkastuksessa	34,64
Havaintojen ja tarkastusten suhde (F/I)	1,093
Havaintojen ja tarkastettujen seikkojen suhde (F/II)	0,0315

4.2. Tarkastuksissa tehdyt havainnot ja niiden ryhmittely

Tarkastusten havaintojen absoluuttisen määrän lisäksi on otettava huomioon niiden vakavuusaste. Tätä varten havainnoille on määritelty kolme ryhmää. Ryhmän 1 havainnot ovat vähäisiä, ryhmän 2 havainnot merkittäviä ja ryhmän 3 havainnot huomattavia. Vähäisellä, merkittävällä tai huomattavalla tarkoitetaan eroa suhteessa ICAO:n vaatimuksiin. Havaintojen ryhmittelyn päätarkoitus on luokitella vaatimusten noudattamisen ja vaatimusten vastaisuuden vakavuus.

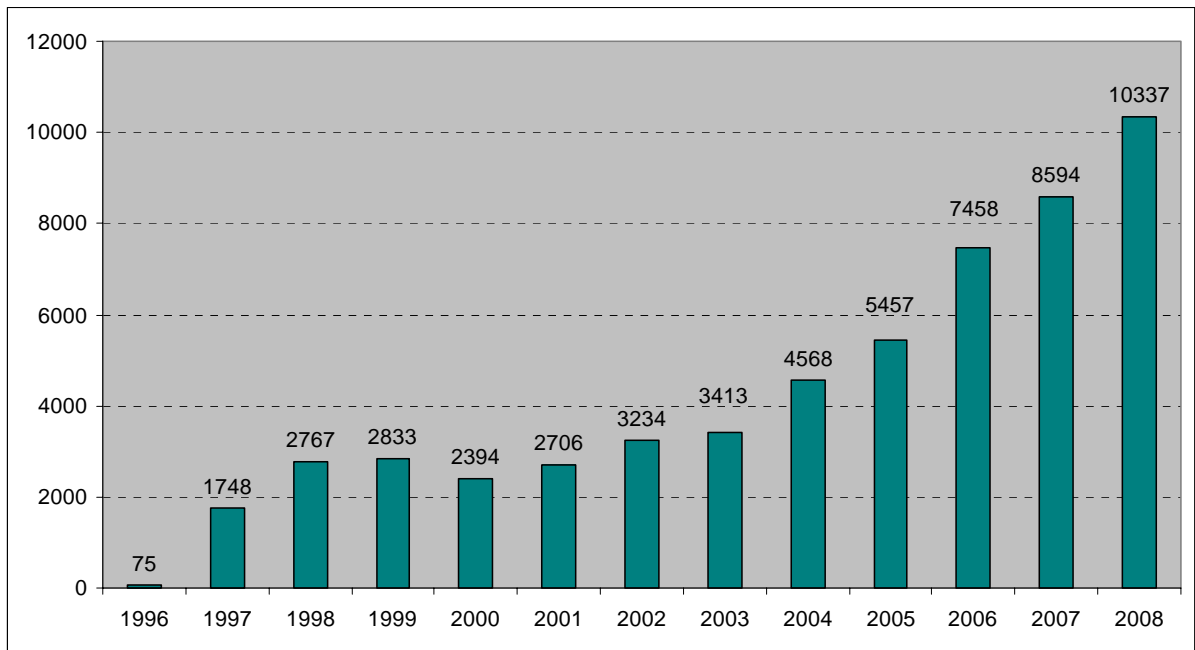
Tiedot tarkastuksista ja havaintojen ryhmistä tallennetaan tietokantaan. Tulokset esitetään seuraavassa taulukossa.

Vuosi	Tarkastusten määrä (I)	Havaintojen määrä (F)				Havaintojen suhde (F ryhmä / I)			
		Ryhmä 1 (vähäinen)	Ryhmä 2 (merkittävä)	Ryhmä 3 (huomattava)	Yht.	F ryhmä 1/I	F ryhmä 2/I	F ryhmä 3/I	F yht./I
2008	10 337	4661	4551	2086	11 298	0,451	0,440	0,202	1,093
		41,26 %	40,28 %	18,46 %	100,00 %				

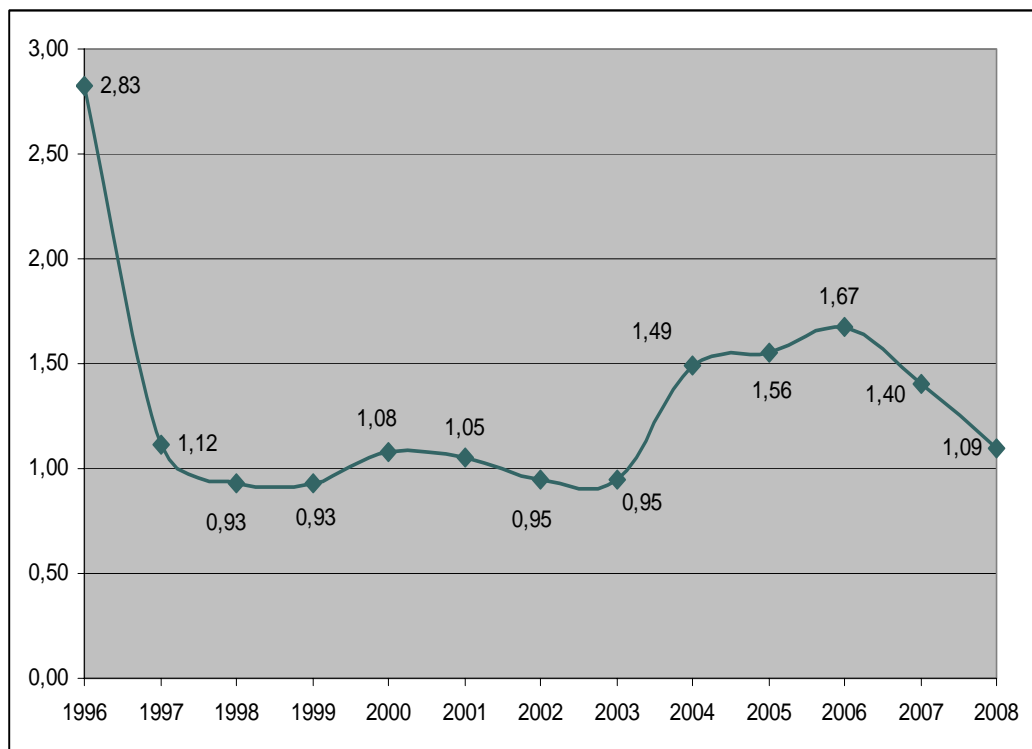
4.3. Aikaisempi kehitys

	Vuosi														Yht. 1996-2008
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008		
Tarkastusten kokonaismäärä (I)	75	1748	2767	2833	2394	2706	3234	3413	4568	5457	7458	8594	10 337	55 584	
Tarkastettujen seikkojen kokonaismäärä (II)	1675	31413	88400	95524	80454	82935	93681	100014	148850	181440	260524	300035	358046	1822991	

Havaintojen kokonaismäärä (F)	212	1951	2573	2631	2587	2851	3064	3242	6799	8492	12 481	12 073	11 298	70 254
Havaintojen ja tarkastusten suhde (F/I)	2,8267	1,1161	0,9299	0,9287	1,0806	1,0536	0,9474	0,9499	1,4884	1,5562	1,6704	1,405	1,093	1,264
Havaintojen ja tarkastettujen seikkojen suhde (F/II)	0,127	0,062	0,029	0,028	0,032	0,034	0,033	0,032	0,046	0,047	0,048	0,040	0,032	0,039

SAFA-tarkastusten määrä ohjelman alusta vuonna 1996

Havaintoja keskimäärin tarkastusta kohden (1996–2008)

4.4. Tarkastusten havainnot alueellisesti

Alue	Tarkastettujen valtioiden määrä	Tarkastettujen käyttäjien määrä	Tarkast. (I)	Havaintojen määrä (F)				Havaintojen suhde (F ryhmä / I)			
				Ryhmä 1 (vähäinen)	Ryhmä 2 (merkittävä)	Ryhmä 3 (huomattava)	Yht.	F ryhmä 1/I	F ryhmä 2/I	F ryhmä 3/I	F yht./I
EU (27) ¹	27	532	5,879	2,293	2,103	849	5,245	0,390	0,358	0,144	0,892
Eurooppa (ECAC) ²	43	665	7,330	2,973	2,764	1,140	6,877	0,406	0,377	0,155	0,938
Venäjän federaatio, Valko-Venäjä ja Keski-Aasia ³	7	92	905	410	489	244	1,143	0,453	0,540	0,270	1,263
Pohjois-Amerikka ⁴	3	88	456	259	203	132	594	0,568	0,445	0,289	1,303
Latinalainen Amerikka ja Karibian alue ⁵	21	46	163	112	153	74	339	0,687	0,939	0,454	2,080
Lähi-itä ja Pohjois-Afrikka ⁶	17	78	998	577	586	300	1,463	0,578	0,587	0,301	1,466

¹ EU – Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki, Unkari, Viro, Yhdistynyt kuningaskunta.

² Eurooppa (ECAC) – Alankomaat, Albania, Armenia, Azerbaidžan, Belgia, Bosnia ja Hertsegovina, Bulgaria, entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia, Espanja, Georgia, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Moldova, Monaco, Norja, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Serbia, Slovakia, Slovenia, Suomi, Sveitsi, Tanska, Tšekki, Turkki, Ukraina, Unkari, Viro, Yhdistynyt kuningaskunta.

³ Venäjän federaatio, Valko-Venäjä ja Keski-Aasia – Kazakstan, Kirgisia, Tadžikistan, Turkmenistan, Uzbekistan, Valko-Venäjä, Venäjän federaatio.

⁴ Pohjois-Amerikka (NA) – Amerikan yhdysvallat, Bermuda, Kanada.

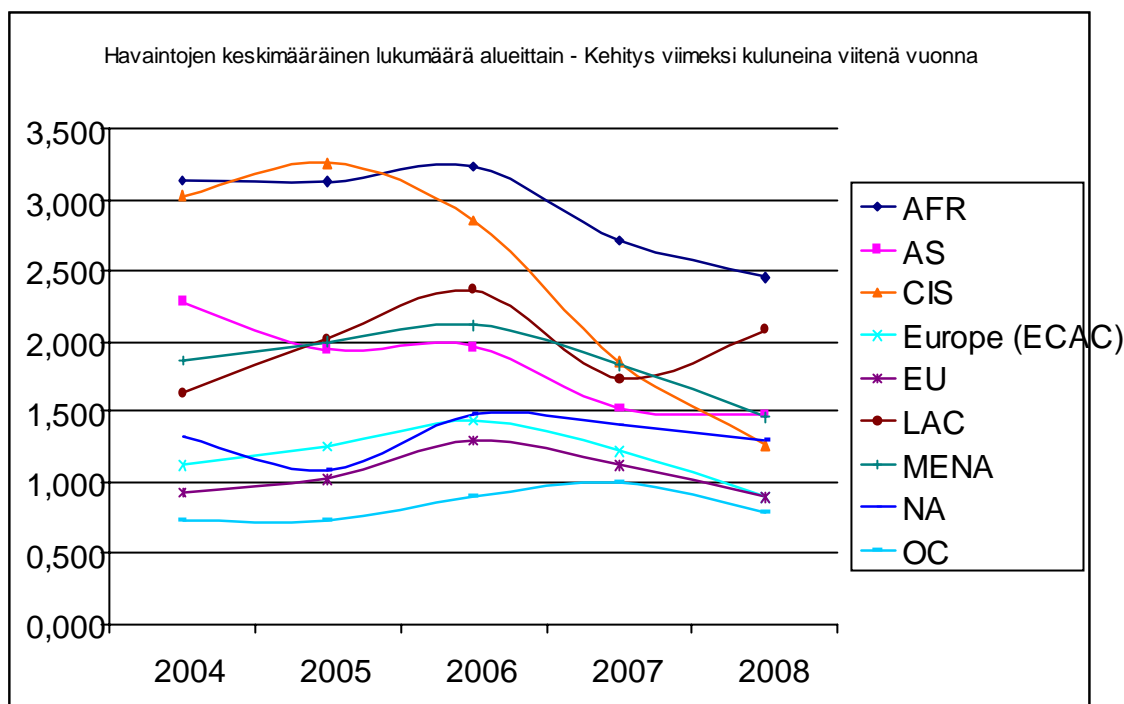
⁵ Latinalainen Amerikka ja Karibian alue (LAC) – Alankomaiden Antillit, Anguilla, Antigua ja Barbuda, Argentiina, Aruba, Bahama, Barbados, Belize, Bolivia, Brasilia, Caymansaaret, Chile, Costa Rica, Dominica, Dominikaaninen tasavalta, Ecuador, El Salvador, Grenada, Guatemala, Guyana, Haiti, Honduras, Jamaika, Kolumbia, Kuuba, Meksiko, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Puerto Rico, Saint Kitts ja Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent ja Grenadiinit, Suriname, Trinidad ja Tobago, Turks- ja Caicossaaret, Uruguay, Venezuela (Venezuelan bolivariaaninen tasavalta).

⁶ Lähi-itä ja Pohjois-Afrikka (MENA) – Algeria, Bahrain, Egypti, Irak, Iran (Iranin islamilainen tasavalta), Israel, Jemen, Jordania, Kuwait, Libanon, Libyan arabijamahiiriya, Marokko, Oman, Qatar, Saudi-Arabia, Sudan, Syyrian arabitasavalta, Tunisia, Yhdistyneet arabiemiirikunnat.

Afriikka ⁷	20	41	192	169	190	112	471	0,880	0,990	0,583	2,453
Aasia ⁸	16	41	260	158	151	77	386	0,608	0,581	0,296	1,485
Oseania ⁹	4	16	32	3	15	7	25	0,094	0,469	0,219	0,781
Keskiarvo / kaikki valtiot								0,451	0,440	0,202	1,093

Tästä taulukosta ilmenee, että

- EU:n, ECAC:n, ja Oseanian valtioiden ilma-alusten käyttäjien tarkastuksissa on tehty keskimääräistä vähemmän havaintoja.
- Afrikan, Venäjän federaation/Valko-Venäjän/Keski-Aasian ryhmän, Aasian, Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan sekä Pohjois-Amerikan valtioiden ilma-alusten käyttäjien tarkastuksissa on tehty keskimääräistä enemmän havaintoja.

⁷ Afrikka (AFR) – Angola, Benin, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Djibouti, Eritrea, Etelä-Afrikka, Etiopia, Gabon, Gambia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Kamerun, Kap Verde, Kenia, Keski-Afrikan tasavalta, Komorit, Kongo, Kongon demokraattinen tasavalta, Lesotho, Liberia, Madagaskar, Malawi, Mali, Mauritania, Mauritius, Mosambik, Namibia, Niger, Nigeria, Norsunluurannikko, Päiväntasaajan Guinea, Ruanda, Sambia, São Tomé ja Príncipe, Senegal, Seychellit, Sierra Leone, Somalia, Swazimaa, Tansanian yhdistynyt tasavalta, Togo, Tšad, Uganda, Zimbabwe.

⁸ Aasia (AS) – Afganistan, Bangladesh, Bhutan, Brunei Darussalamin valtio, Filippiinit, (Kiinan erityishallintoalue) Hongkong, Indonesia, Intia, Itä-Timor, Japani, Kambodža, Kiina, Korean demokraattinen kansantasavalta, Korean tasavalta, Laosin demokraattinen kansantasavalta, Malediivit, Malesia, Mongolia, Myanmar, Nepal, Pakistan, Singapore, Sri Lanka, Taiwan, Thaimaa, Vietnam.

⁹ Oseania (OC) – Australia, Fidži, Kiribati, Marshallinsaaret, Mikronesia (Mikronesian liittovaltio), Nauru, Palau, Papua-Uusi-Guinea, Salomonsaaret, Samoa, Tonga, Tuvalu, Uusi-Seelanti, Vanuatu.

Viiden vuoden kehityksen tarkastelu osoittaa, että havaintojen keskimääräinen lukumäärä (tarkastusta kohden) on pienentynyt lähes kaikkien maantieteellisten alueiden osalta ja eniten ennen kaikkea Venäjän federaatiossa, Valko-Venäjällä ja Keski-Aasian valtioissa luvan saaneiden ilma-alusten käyttäjien osalta. Ainoan poikkeuksen muodostaa Latinalainen Amerikka ja Karibian alue.

Jakautuminen ICAO:n alueittain

Alue	Tarkastettujen valtioiden määrä	Tarkastettujen käyttäjien määrä	Tarkast. (I)	Havaintojen määrä (F)				Havaintojen suhde (F ryhmä / I)			
				Ryhmä 1 (vähäinen)	Ryhmä 2 (merkittävä)	Ryhmä 3 (huomattava)	Yht.	F ryhmä 1/I	F ryhmä 2/I	F ryhmä 3/I	F yht./I
APAC ¹⁰	18	55	271	153	159	79	391	0,565	0,587	0,292	1,443
ESAF ¹¹	9	25	131	95	126	75	296	0,725	0,962	0,573	2,260
EUR/NAT ¹²	56	773	8580	3607	3477	1483	8567	0,420	0,405	0,173	0,998
MID ¹³	17	71	726	374	387	217	978	0,515	0,533	0,299	1,347
NACC ¹⁴	10	107	489	284	253	165	702	0,581	0,517	0,337	1,436
SAM ¹⁵	10	20	79	74	85	30	189	0,937	1,076	0,380	2,392
WACAF ¹⁶	11	16	61	74	64	37	175	1,213	1,049	0,607	2,869
Kaikki valtiot	131	1067	10 337	4661	4551	2086	11 298	0,451	0,440	0,202	1,093

Tästä taulukosta ilmenee, että

¹⁰ APAC – Aasian ja Tyynenmeren ICAO-alue: Australia, Bangladesh, Bhutan, Brunei Darussalamin valtio, Cookinsaaret, Fidži, Filippiinit, Indonesia, Intia, Japani, Kambodža, Kiina (mukaan luettuina Hongkong ja Macao), Kiribati, Korean demokraattinen kansantasavalta, Korean tasavalta, Laosin demokraattinen kansantasavalta, Malediivit, Malesia, Marshallinsaaret, Mikronesia, Mongolia, Myanmar, Nauru, Nepal, Palau, Papua-Uusi-Guinea, Salomonsaaret, Samoa Singapore, Sri Lanka, Thaimaa, Tonga, Uusi-Seelanti, Vanuatu, Vietnam.

¹¹ ESAF – itäisen ja eteläisen Afrikan ICAO-alue: Angola, Botswana, Burundi, Djibouti, Eritrea, Etelä-Afrikka, Etiopia, Kenia, Komorit, Lesotho, Madagascar, Malawi, Mauritius, Mosambik, Namibia, Ruanda, Sambia, Seychellit, Somalia, Swazimaa, Tansanian yhdistynyt tasavalta, Uganda, Zimbabwe.

¹² EUR/NAT – Euroopan ja Pohjois-Atlantin ICAO-alue: Alankomaat (mukaan luettuina Alankomaiden Antillit), Albania, Algeria, Andorra, Armenia, Azerbaidžan, Belgia, Bosnia ja Hertsegovina, Bulgaria, entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia, Espanja, Georgia, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Kazakstan, Kirgisia, Kreikka, Kroatia, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Marokko, Moldova, Monaco, Montenegro, Noja, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, San Marino, Serbia, Slovakia, Slovenia, Suomi, Sveitsi, Tadžikistan, Tanska, Tšekki, Tunisia, Turkki, Turkmenistan, Ukraina, Unkari, Uzbekistan, Valko-Venäjä, Venäjän federaatio, Viro, Yhdistynyt kuningaskunta (mukaan luettuina Caymansaaret ja Bermuda).

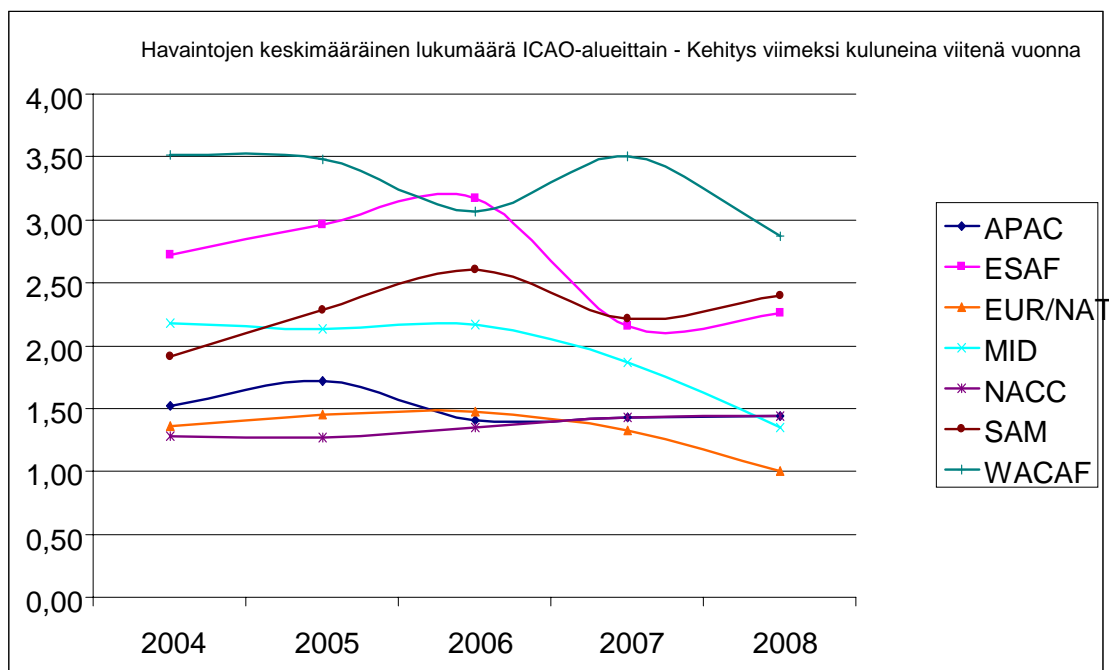
¹³ MID – Lähi-idän ICAO-alue: Afganistan, Bahrain, Egypti, Irak, Iran, Israel, Jemen, Jordania, Kuwait, Kypros, Libanon, Libyan arabijamahiiriya, Oman, Pakistan, Qatar, Saudi-Arabia, Sudan, Syyrian arabitasavalta, Yhdistyneet arabiemiirikunnat.

¹⁴ NACC – Pohjois- ja Keski-Amerikan ja Karibian ICAO-alue: Amerikan yhdysvallat, Antigua ja Barbuda, Bahama, Barbados, Belize, Costa Rica, Dominikaaninen tasavalta, El Salvador, Grenada, Guatemala, Haiti, Honduras, Jamaika, Kanada, Kuuba, Meksiko, Nicaragua, Saint Kitts ja Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent ja Grenadiinit, Trinidad ja Tobago.

¹⁵ SAM – Etelä-Amerikan ICAO-alue: Argentiina, Bolivia, Brasilia, Chile, Ecuador, Guyana, Kolumbia, Panama, Paraguay, Peru, Surinam, Uruguay, Venezuela.

¹⁶ WACAF – läntisen ja keskisen Afrikan ICAO-alue: Benin, Burkina Faso, Gabon, Gambia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Kamerun, Kap Verde, Keski-Afrikan tasavalta Tšad, Kongo, Kongon demokraattinen tasavalta, Liberia, Mali, Mauritania, Niger, Nigeria, Norsunluurannikko, Päiväntasaajan Guinea, São Tomé ja Príncipe, Senegal, Sierra Leone, Togo.

- EUR/NAT-alueen valtioiden ilma-alusten käyttäjien tarkastuksissa on tehty keskimääräistä vähemmän havaintoja.
- MID-, SAM-, WACAF-, NACC-, APAC- ja ESAF-alueiden valtioiden ilma-alusten käyttäjien tarkastuksissa on tehty keskimääräistä enemmän havaintoja.

Kuva osoittaa, että NACC- ja APAC-alueilla havaintojen keskimääräinen lukumäärä (havaintojen määrä yhteensä / tarkastusten määrä yhteensä) pysyi kutakuinkin samalla tasolla. EUR/NAT-, MID- ja WACAF-alueiden suhdeluvut paranivat, kun taas ESAF- ja SAM-alueella keskiarvo on kasvanut, mikä kumoo viime vuoden positiivisen kehityksen.

Vertailu: EU, ECAC ja muu maailma

Alue	Tarkastettujen valtioiden määrä	Tarkastettujen käyttäjien määrä	Tarkast. (I)	Havaintojen määrä (F)				Havaintojen suhde (F ryhmä / I)			
				Ryhmä 1 (vähäinen)	Ryhmä 2 (merkittävä)	Ryhmä 3 (huomattava)	Yht.	F ryhmä 1/I	F ryhmä 2/I	F ryhmä 3/I	F yht./I
EU	27	532	5879	2293	2103	849	5245	0,390	0,358	0,144	0,892
Muu Eurooppa (EU:n ulkopuoliset ECAC-valtiot)	16	133	1452	680	661	291	1632	0,468	0,455	0,200	1,124
Eurooppa (ECAC)	43	665	7330	2973	2764	1140	6877	0,406	0,377	0,155	0,938
EU:n ulkopuoliset valtiot	104	535	4458	2368	2448	1237	6053	0,531	0,549	0,277	1,358
Kaikki valtiot	131	1067	10 337	4661	4551	2086	11 298	0,451	0,440	0,202	1,093

4.5. Tarkistuslistassa lueteltuja seikkoja koskevat havainnot

Lisäyksessä F esitetään tehtyjen tarkastusten tulokset kunkin yksittäisen tarkastettavan seikan (III) osalta. Siinä ilmoitetaan, kuinka monta kertaa tietty tarkastettava seikka on tarkistettu, havaintojen lukumäärä sekä suhde F/III. Lisäyksessä G esitetään vuonna 2008 tehdyt havainnot ryhmittäin jaoteltuina.

4.6. Tarkistuslistalla olevia seikkoja koskevien merkittävien ja huomattavien havaintojen kolme suurinta joukkoa

Tarkastusten tarkistuslistassa on neljä pääosaa. Osa A koskee ilma-aluksen ohjaamossa tarkastettavia seikkoja. Osa B koskee matkustamossa tarkastettavia seikkoja, pääasiassa turvalaitteita. Osa C koskee ilma-aluksen yleistä teknistä kuntoa, joka tarkastetaan kiertämällä ilma-alus ympäri. Tarkistuslistan osa D koskee ilma-aluksen rahtitiloja ja kuljetettavaa rahtia.

Mahdolliset yleiset havainnot, jotka eivät kuulu osaan A, B, C tai D, voidaan kirjata tarkistuslistan osaan E (yleistä).

Kun SAFA-tarkastuksessa tehtyjen havaintojen perusteella arvioidaan tarvetta korjaaviin toimiin, suurin huomio on kiinnitettävä ryhmän 2 (merkittävä) ja ryhmän 3 (huomattava) havaintoihin. Lisäysten D ja E jälkeen on esitys ryhmien 2 ja 3 havainnoista suhteessa tarkastusten kokonaismäärään. Kustakin tarkistuslistan osasta käsitellään tässä esityksessä havaintojen kolme suurinta joukkoa.

5. TOIMET ASEMATASOTARKASTUKSEN JÄLKEEN

Havaintojen ryhmän, määrän ja luonteen perusteella voidaan toteuttaa erilaisia toimia.

Jos havaintojen perusteella voidaan olettaa ilma-aluksen tai siinä olevien henkilöiden turvallisuuden vaarantuneen, korjaavia toimia on toteutettava. Tavallisesti ilma-aluksen päällikköä kehoitetaan tällöin puuttumaan hänen tietoonsa tullessiin vakaviin puutteisiin. Harvinaisempia ovat tapaukset, joissa tarkastajilla on syytä olettaa, että ilma-aluksen päällikkö ei aio toteuttaa tarvittavia toimenpiteitä hänen tietoonsa saatettujen puutteiden korjaamiseksi. Tällöin tarkastajat asettavat ilma-aluksen lentokieltoon. Kun tarkastusvaltio asettaa ilma-aluksen lentokieltoon, sillä ei saa lentää ennen kuin asianmukaiset korjaavat toimenpiteet on toteutettu.

Toinen mahdollinen toimi on vaatia korjaavia toimia ennen lentoalueen sallimista, jolloin ilma-alus saa jatkaa lentämistä, jos havaitut puutteet on ensin korjattu.

Joissakin tapauksissa ilma-aluksen voidaan antaa jatkaa matkaa tietyin rajoituksin. Esimerkkinä tällaisesta rajoituksesta voidaan mainita tapaus, jossa todettu puute koskee matkustajien istuimia. Tällaisessa tapauksessa voidaan sallia ilma-aluksen käyttäminen sillä edellytyksellä, että puutteellisia istuimia ei käytetä.

Vakiokäytäntö on tiedottaa tarkastetun ilma-aluksen päällikölle tehdyistä havainnoista. Ryhmiin 2 ja 3 kuuluvista havainnoista tiedotetaan lisäksi vastuulliselle ilmailuviranomaiselle sekä ilma-aluksen käyttäjän kotilentoasemalle, joita kehoitetaan toteuttamaan asianmukaisia toimia puutteen toistumisen ehkäisemiseksi.

Jotta EY:n SAFA-ohjelman tavoitteet voitaisiin saavuttaa parhaalla mahdollisella tavalla, kaikkien niiden valtioiden siviili-ilmailuviranomaisten, joiden ilma-aluksia tai ilma-alusten

käyttäjiä on tarkastettu, on tehtävä läheistä yhteistyötä. Nämä siviili-ilmailuviranomaiset vastaavat kansallisten käyttäjien turvallisuuden valvonnasta asiaa koskevien kansainvälisten turvallisuusnormien mukaisesti, ja osana tätä vastuuta näitä viranomaisia pyydetään varmistamaan asianmukaisten toimien toteuttaminen SAFA-ohjelmassa tehtyjen havaintojen korjaamiseksi.

Jos ilma-alusta koskevia havaintoja pidetään huomattavina, SAFA:n yksittäiset osallistujavaltiot voivat päättää peruuttaa kyseisen ilma-aluksen saapumisluvan. Tämä tarkoittaa, ettei ilma-alus saa enää laskeutua kyseisen valtion lentoasemille tai lentää sen ilmatilassa. Kielto voidaan perua, jos ilma-aluksen käyttäjä todistaa, että ongelma on korjattu asianmukaisesti. Tällaiset saapumisluvan peruutukset voivat näin ollen olla — ja tavallisesti ovatkin — tilapäisiä.

Tällaisten kieltojen ja niiden poistamisen osalta niiden SAFA:n osallistujavaltioiden, jotka ovat myös Euroopan yhteisön jäsenvaltioita, on noudatettava yhteisössä toimintakieltoon asetettuja lentoliikenteen harjoittajia koskevan yhteisön luettelon laatimisesta annetun asetuksen (EY) N:o 2111/2005 säännöksiä.

	Tarkastusten määrä	10 337
	Havaintojen määrä	11 298
TOTEUTETUT TOIMET	Ilmoittaminen viranomaiselle ja ilma-aluksen käyttäjälle	3 566
	Ilma-aluksen toiminnan rajoittaminen	109
	Korjaavia toimia ennen lentolupaa	1 407
	Lentokielto	14
	Välitön toimintakielto	10*

*Lukuun ottamatta asetuksen (EY) N:o 2111/2005 mukaisia kieltoja/toimintarajoituksia.